

Ομιλία
του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών Δημήτρη Μάρδα

***«Τα διεθνή Λογιστικά πρότυπα του Δημοσίου &
η συμβολή τους στην αντιμετώπιση του Ελληνικού χρέους»***

Στο ετήσιο
19th Government Roundtable του Economist

ΜΑΙΟΣ 2015

Ο δημόσιος τομέας στην Ελλάδα αποτελείται από τη Γενική Κυβέρνηση τα εκτός αυτής νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου καθώς και τις εκτός αυτής Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμούς. Τμήμα αυτής αποτελεί η Κεντρική Κυβέρνηση της οποίας επίσης τμήμα αποτελεί η Κεντρική Διοίκηση στην οποία περιλαμβάνεται η Προεδρία της Δημοκρατίας, τα Υπουργεία, οι Ανεξάρτητες Αρχές και οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις.

Αυτή τη στιγμή υπάρχει ένα σύνολο από σχέδια λογαριασμών (κλαδικά λογιστικά σχέδια και συστήματα κωδικών αριθμών προϋπολογισμού) που αφορούν τη Γενική Κυβέρνηση στην Ελλάδα.

Με τα σχέδια αυτά των λογαριασμών α) καταρτίζεται και εκτελείται ο Προϋπολογισμός και β) ενημερώνεται η Λογιστική. Επίσης, η χώρα συντάσσει reports για τη Eurostat με βάση τους κανόνες που προβλέπονται από το ESA 2010.

Ειδικότερα για το Λογιστικό Σύστημα της Κεντρικής Διοίκησης καθιερώθηκε η Διπλογραφική Λογιστική Τροποποιημένης Ταμειακής Βάσης (ΔΛΤΤΒ) με το Ν.3871/2010 και τέθηκε σε εφαρμογή από 1-1-2011 η οποία στηρίζεται στην αρχή του δεδουλευμένου των εσόδων και των εξόδων και έχει σαν απώτερο σκοπό τη σταδιακή μετάβαση από την παραδοσιακή λογιστική ταμειακής βάσης στην ακριβέστερη και αποτελεσματικότερη λογιστική δεδουλευμένης βάσης.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Διπλογραφικής Λογιστικής Τροποποιημένης Ταμειακής Βάσης (ΔΛΤΤΒ) αποτελούν μια δομημένη απεικόνιση της χρηματοοικονομικής θέσης, της χρηματοοικονομικής επίδοσης και των ταμειακών ροών της Κεντρικής Διοίκησης και είναι οι ακόλουθες :

- κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης (ΚΧΘ)
- κατάσταση χρηματοοικονομικής επίδοσης (ΚΧΕ)
- κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης Πολιτών (ΚΜΚΘΠ)
- κατάσταση ταμειακών ροών (ΚΤΡ)

Σύμφωνα με τη Διπλογραφική Λογιστική Τροποποιημένης Ταμειακής Βάσης (ΔΛΤΤΒ) λογιστικοποιούνται οι εκκαθαρισμένες υποχρεώσεις του Ελληνικού Δημοσίου συμπεριλαμβανομένου και του Δημοσίου χρέους.

Η ανάγκη να παραχθούν και να αναλυθούν περισσότερο τα λογιστικά στοιχεία σε εθνικό επίπεδο είναι επείγουσα και επιτακτική, ιδιαίτερα σε χώρες που δοκιμάζονται λόγω υψηλού δημοσίου χρέους και δημοσιονομικών ελλειμμάτων, δεδομένου ότι, το έλλειμμα

και ο δανεισμός του δημόσιου τομέα καθορίζονται από τη σταθεροποίηση των ετήσιων δημόσιων λογαριασμών.

Η υιοθέτηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων για το Δημόσιο Τομέα (International Public Sector Accounting Standards – IPSAS) ξεχωρίζει ως το σημαντικότερο βήμα προόδου και εξέλιξης στη δημοσιονομική λογιστική, ενισχύοντας τη διαφάνεια και την αξιοπιστία των δημοσίων οικονομικών, με παράλληλη συμβολή στην παγκόσμια ανάπτυξη και ευημερία μέσω της σύγκλισης και εναρμόνισης των δημόσιων συστημάτων λογιστικής στις διάφορες χώρες και οργανισμούς.

Περισσότερες από 80 χώρες αλλά και διεθνείς οργανισμοί, όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Συμβούλιο της Ευρώπης, το NATO, ο ΟΟΣΑ, η Παγκόσμια Τράπεζα και τα Ηνωμένα Έθνη, έχουν ήδη υιοθετήσει τα IPSAS.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο οι περισσότερες χώρες εξακολουθούν να καταρτίζουν τις οικονομικές τους καταστάσεις βασισμένες στη λογιστική ταμειακής βάσης, ενώ χώρες όπως η Ολλανδία, η Γαλλία, η Ελβετία, η Σουηδία, η Φινλανδία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Αυστρία, η Ιταλία, η Ισπανία, η Ρουμανία και η Ρωσία έχουν υιοθετήσει (ή υιοθετούν) τα IPSAS σύμφωνα με τη λογιστική δεδουλευμένης βάσης.

Αξίζει να σημειωθεί ότι σημαντικά διεθνή οικονομικά όργανα, όπως το ΔΝΤ (Διεθνές Νομισματικό Ταμείο) και η Παγκόσμια Τράπεζα, είναι στην πρώτη γραμμή για την έγκριση της λογιστικής δεδουλευμένης βάσης στο δημόσιο τομέα και την εφαρμογή των IPSAS.

Η υιοθέτηση των IPSAS προσφέρει τη δυνατότητα αποτελεσματικότερης διαχείρισης των δημοσίων οικονομικών με πολλαπλά οφέλη, όπως:

- μείωση κόστους λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης και της κυβέρνησης,
- μείωση κρατικού δανεισμού και ως εκ τούτου και τη μείωση του αντίστοιχου κόστους του,
- ορθότερη κατανομή και απελευθέρωση δημοσίων πόρων, οι οποίοι θα συμβάλουν στην ενίσχυση της απασχόλησης,
- μείωση κόστους των δημοσίων αγαθών και υπηρεσιών,
- μεγαλύτερη διαφάνεια και λογοδοσία (accountability) μέσω της αποκάλυψης όλων των πραγματοποιηθεισών συναλλαγών,
- βελτίωση της ποιότητας και ενίσχυση της αξιοπιστίας των δημοσίων λογαριασμών,

- βελτίωση της οικονομικής ανταγωνιστικότητας, ευνοώντας έμμεσα τις επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα,
- απόκτηση συγκριτικού πλεονεκτήματος στη διεθνή αγορά.

Αντιθέτως, η απουσία λογιστικών προτύπων δημόσιας λογιστικής όπως τα IPSAS επιβάλλει ένα σημαντικό κόστος στους φορείς του δημοσίου, υπονοώντας παράλληλα την έλλειψη αξιόπιστων στοιχείων, τη λήψη αποφάσεων υπό συνθήκες ελλειπούς πληροφόρησης και την αξιοποίηση των δημόσιων πόρων σε εσφαλμένη κατεύθυνση, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για το σύνολο της οικονομίας.

Η βασική διαφορά των IPSAS από την καταγραφή του χρέους σε ονομαστικές τιμές(τιμές ιστορικού κόστους) είναι ότι στα IPSAS το χρέος καταγράφεται σε όρους Καθαρής Παρούσας Αξίας λαμβάνοντας υπόψη την τρέχουσα αξία του χρέους προεξοφλημένη κατά τη διάρκεια λήξης των δανείων με βάση το επιτόκιο της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων και των παραγώγων πράξεων διαχείρισης.

Με την εφαρμογή των IPSAS οποιαδήποτε μεταβολή των συμβατικών όρων κυρίως των διαπραγματεύσιμων δευτερογενώς δανείων (ομόλογα, έντοκα γραμμάτια, κλπ) όπως μεταβολή της διάρκειας αποπληρωμής, μεταβολή των επιτοκίων, παροχή ή μη περιόδων χάριτος, κλπ, λαμβάνονται υπόψη και μεταβάλλουν αντίστοιχα το συνολικό Δημόσιο χρέος σε αντίθεση με την καταγραφή του χρέους σε ονομαστικές τιμές.

Το ζητούμενο λοιπόν για την δημόσια διοίκηση είναι ο σχεδιασμός και η κατάρτιση ενός νέου ενιαίου λογιστικού σχεδίου που θα υιοθετηθεί από όλο τον δημόσιο τομέα, βασισμένο στα διεθνή λογιστικά πρότυπα.

Για τον σκοπό αυτό έχει ήδη συγκροτηθεί ομάδα εργασίας από πολύ εξειδικευμένο προσωπικό του Γενικού Λογιστηρίου του Ελληνικού Κράτους σε συνεργασία με το Συμβούλιο Λογιστικής Τυποποίησης, προκειμένου να μελετήσει και να σχεδιάσει το νέο Ενιαίο Λογιστικό Σχέδιο.

Συνολικά με το νέο Λογιστικό Σχέδιο της Γενικής Κυβέρνησης θα επιδιωχθεί η ορθή απεικόνιση της οικονομικής κατάστασεως και της περιουσιακής διάρθρωσης της Γενικής Κυβέρνησης, η ορθή εκτίμηση της πιστοληπτικής ικανότητάς της, ο λογιστικός χειρισμός των συναλλαγών της Γενικής Κυβέρνησης με ομοιόμορφο τρόπο, η διευκόλυνση των συναλλασσομένων με αυτή, η άντληση αξιόπιστων πληροφοριών για τη διαμόρφωση πολιτικής και τη λήψη αποφάσεων, η απλούστευση και διευκόλυνση των κάθε μορφής

ελέγχων, η αύξηση της παραγωγικότητας, καθώς και σύνδεση, στο βαθμό του εφικτού, του λογιστικού πλαισίου του Δημοσίου με το λογιστικό πλαίσιο του ιδιωτικού τομέα.

Το νέο λογιστικό πλαίσιο πρέπει να είναι οργανικά διασυνδεδεμένο με την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και φυσικά να εξυπηρετεί πληροφοριακές ανάγκες για την σύνταξή του.

Παράλληλα, αναφέρεται και ως ζητούμενο η κατάρτιση ενός ενιαίου κωδικού συστήματος για την κατάρτιση και την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού (ΚΑΕ εσόδων/δαπανών) για το σύνολο της Γενικής Κυβέρνησης (ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ-ΝΠΔΔ-ΝΠΙΔ) που να εξυπηρετεί και τις ανάγκες υποβολής στοιχείων κατά ESA-2010 / GFSM.

Συνολικά, το ζήτημα είναι μείζονος σημασίας και αποτελεί σημαντική ευκαιρία για πραγματικά ουσιαστική μεταρρύθμιση μακροπρόθεσμου χαρακτήρα. Υπάρχουν τουλάχιστον δύο μελέτες (British Treasury, 2002 και IMF, 2005) για την Ελλάδα, καθώς και καταγεγραμμένη σημαντική διεθνής εμπειρία¹. Το υλικό αυτό προδιαγράφει την πορεία που πρέπει να ακολουθήσει το έργο, ενώ πρέπει να ληφθούν υπόψη και οι εξελίξεις στην ΕΕ σε σχέση με τη λογιστική του δημοσίου τομέα και ειδικά το θέμα της διαφαινόμενης υιοθέτησης των EPSAS (European Public Sector Accounting Standards) και παράλληλα η υποχρέωση της χώρας για παροχή πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τα δημοσιονομικά με βάση τους κανόνες του ESA 2010.

Λόγω της έκτασης και της πολυπλοκότητας του έργου, η τεχνική υποστήριξη από διεθνείς οργανισμούς ή τεχνικές ομάδες που συνεργάζονται ήδη με την ελληνική κυβέρνηση στη βάση διεθνών συμφωνιών, σε ζητήματα σχεδιασμού αλλά και υλοποίησης κρίνεται ιδιαίτερα χρήσιμη, αλλά το κύριο βάρος αφορά σε κάθε περίπτωση την Ελληνική πλευρά: η διοικητική αναμόρφωση του δημοσίου στις αρχές της διαφάνειας, της χρηστής διοίκησης και της αποτελεσματικότητας πρέπει να είναι στην πράξη ελληνική υπόθεση.

Το νέο σχέδιο λογαριασμών πρέπει να καλύπτει τις πληροφοριακές ανάγκες της ελληνικής κυβέρνησης και των διοικήσεων των επιμέρους φορέων ενώ παράλληλα πρέπει να είναι κατάλληλο για την αξιόπιστη, άμεση και εύκολη υποβολή στοιχείων στις μορφές που ζητούνται από τη Eurostat και άλλους οργανισμούς.

---

¹Allen, R. and Tommasi, D. "Managing Public Expenditure: A Reference Book for Transition Countries", OECD. Roberts, J. "Managing Public expenditure for development Results and Poverty Reduction", Mrakovcic, M. "Public Expenditure Management", Zugravu, B., Sava Anca-Stefania "Patterns in the Composition of Public Expenditures in CEE Countries